

jeg senere havde den Ære at komme i Spidsen for, udvidede sin Aktiekapital, og i øvrigt ogsaa ved tidligere Lejligheder var en stor Del af den Kapital, som skulde tilvejebringes, skaffet fra Tyskland. Den var skaffet gennem gamle Geheimeetsraad Glückstadts udmærkede Forbindelser der-nede, og den gjorde, at Selskabet kunde udvide sig og paa det sidste Stadium afbetale de Amerikabaade, som for nylig var købt. Der er ingen Tvivl om, at Geheimeetsraad Glückstadt dér havde gjort Selskabet en stor Tjeneste, men der er jo ikke noget saa godt, at det ikke ogsaa kan være ondt for noget. Det viste sig, at vi kom i et Afhængighedsforhold til de paagældende tyske Banker, saaledes at vi ikke alene den Gang maatte trykke Regnskaberne paa Tysk; men ogsaa tage Hensyn paa andre Maader. Imidlertid gik det dog uden større Gene for Selskabet, indtil vi, netop under min Ledelse, kom ind i de store europæiske Konferencer. Dér viste det sig hurtigt, at vi, fordi det var en kendt Sag, at denne tyske Kapital fandtes i Selskabet, opfattedes mere eller mindre som en Aflægger af Hamborg—Amerika-Linien; og naar de mindre Lande med deres nationale Linier kommer ind i de store Konferencer, er det eneste virkelige Vaaben, de har at slaa med, deres Nationalitet, de maa kræve Ret for sig selv til at arbejde paa det Omraade, som naturligt er dem givet.

Dette følte jeg i højeste Grad ved mange Lejligheder, og derfor var det, jeg i 1912 henvendte mig til Etatsraad Glückstadt, som den Gang havde overtaget Banken efter sin Fader; og bad ham medvirke til, nu da Selskabet syntes at gaa pænt, at skaffe denne Kapital tilbage til Landet, for saa vidt den endnu laa paa faste Hænder; Aktierne blev jo noteret paa Berlinerbørsen, og en stor Del af det Materiale, Bankerne havde, var naturligvis spredt ud mellem Publikum. Glückstadt lovede at tage det under Overvejelse, hvad han ogsaa gjorde. Det endte saa med, at han sagde, at hvis jeg vilde vise min Tillid paa den Maade, at jeg selv tog en Del af Risikoen, vilde han formaa de andre Banker til at gaa med og købe op, hvad der endnu laa paa faste Hænder i Tyskland; og det gjorde jeg. Dette Konsortium, som altsaa blev dannet i 1912, laa derefter stille til 1915. Jeg husker ikke bestemt de nærmere Omstændigheder, men jeg tror, at det saa blev sagt til mig paa et vist Tidspunkt, altsaa i Foraaret 1915, at Banken var villig til at tage min Andel, da det nu var Meningen, at man efter-

haanden skulde sprede Aktierne ud paa Markedet.

Den Omstændighed, at vi havde dannet dette Konsortium, havde altsaa, som jeg allerede har nævnt, haft Betydning før Krigen i forskellige Forhold, men den fik under Krigen en Betydning, som jeg naturligvis ikke kunde forudse, fordi jeg ikke kunde forudse Verdenskrigen. Den fik den Betydning, at da vi var kommet lidt hen paa Krigen og de Magter, som vi skulde forhandle med om at holde Skibsfarten gaaende, begyndte at nære Betæneligheder med Hensyn til de store Interesser, som der fra tysk Side var i danske Selskaber, kunde jeg svare dem med Sandhed, at disse Interesser fandtes ikke samlede; i hvert Tilfælde paa det Selskab, jeg havde med at gøre, havde ingen i Tyskland nogen Indflydelse. Det var saadanne Vanskeligheder, vi kæmpede med i hele det første Krigsjaar og lidt ud over den Tid. Jeg maatte, saa vidt jeg husker, fra Krigens Udbrud og til Slutningen af 1915 ikke mindre end 5 Gange til London og een Gang til Amerika for at holde det Korthus, man byggede op, for at Skibene kunde faa Lov til at sejle, sammen; saa snart man saa kom hjem, var der nyt Vrøvl, og man maatte af Sted igen.

Det, der væsentligst forhandlede om, var en Slags Sikkerhed paa den ene eller den anden Maade for, at de Varer, som ikke maatte komme til Centralmagterne, ikke blev bragt derhen af os — den Gang var der jo ikke endnu den fuldstændige Blokade, der var endnu en hel Del Varer, som de krigsførende Lande af Hensyn til andre Lande: Spanien, Portugal, Sydamerika o. s. v., var nødt til at lade slippe igennem. Men ved Siden af det var der en stadig stigende Mistanke om, at de gode Forhold, som de neutrale Linier efterhaanden kom til at arbejde under, paa en eller anden Maade alligevel kom Tyskland til gode, dels ved, at Tyskerne var direkte Deltagere i Kapitalen, dels maaske paa anden Maade. Og det var en meget haard Kamp, som Det Forenede Dampskibsselskab, Landmandsbanken og forskellige andre danske Selskaber dér maatte føre for overhovedet at virke. Enhver, der har fulgt Krigen og fulgt, hvad der foregik i den Tid, vil erindre den store Bladkampagne, der netop paa det Tidspunkt blev ført fra Flaaden gennem en vis Del af Pressen mod den maadeholdne Del af Befolkningen i disse Lande, navnlig England, som saa, at det havde den største Interesse ogsaa for England, at vi fik vore Foderstoffer,